

Bryssel den 21 oktober 2024
(OR. en)

14755/24

**Interinstitutionellt ärende:
2024/0260(NLE)**

**COEST 568
POLCOM 276**

FÖRSLAG

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	18 oktober 2024
till:	Rådets generalsekretariat
Komm. dok. nr:	COM(2024) 472 final
Ärende:	Förslag till RÅDETS BESLUT om ingående på Europeiska unionens vägnar av det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen, å ena sidan, och Republiken Uzbekistan, å andra sidan

För delegationerna bifogas dokument – COM(2024) 472 final.

Bilaga: COM(2024) 472 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 18.10.2024
COM(2024) 472 final

2024/0260 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

**om ingående på Europeiska unionens vägnar av det fördjupade partnerskaps- och
samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen, å ena sidan, och Republiken Uzbekistan, å
andra sidan**

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

- **Motiv och syfte med förslaget**

Det bifogade förslaget är det rättsliga instrumentet för att bemyndiga ingående av det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Uzbekistan (nedan kallat *det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet* eller *avtalet*).

Förbindelserna mellan Europeiska unionen och Republiken Uzbekistan (*Uzbekistan*) bygger för närvarande på det avtal om partnerskap och samarbete (nedan kallat *partnerskaps- och samarbetsavtalet*) som undertecknades i Bryssel den 21 juni 1996 och trädde i kraft den 1 juli 1999.

Den 9 oktober 2017 antog rådet ett beslut om bemyndigande att inleda förhandlingar med Republiken Uzbekistan om ett fördjupat partnerskaps- och samarbetsavtal. Förhandlingarna om avtalet inleddes i november 2018. Europeiska unionen och Republiken Uzbekistan slutförde förhandlingarna om det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet i juni 2022. Den 6 juli 2022 paraferades texten till det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet av huvudförhandlingarna.

Avtalet utgör ett viktigt steg för att öka EU:s politiska och ekonomiska engagemang i Centralasien. Det kommer att ligga till grund för ett mer verkningsfullt bilateralt engagemang mellan EU och Republiken Uzbekistan genom att stärka den politiska dialogen och förbättra samarbetet på en rad områden.

Partnerskaps och samarbetsavtalet omfattar EU:s vanliga klausuler om mänskliga rättigheter, Internationella brottmålsdomstolen, massförstörelsevapen, handeldvapen och lätta vapen samt bekämpning av terrorism. Det omfattar även samarbete på sådana områden som hälsa, miljö, klimatförändringar, energi, skatter, utbildning och kultur, arbete, sysselsättning och sociala frågor, vetenskap och teknik samt transport. Avtalet beaktar även rättsligt samarbete, rättsstatsprincipen, penningtvätt och finansiering av terrorism, organiserad brottslighet och korruption. Handelsdelen i avtalet förväntas säkerställa ett bättre rättsligt klimat för ekonomiska aktörer och kommer därmed att innebära väsentliga ekonomiska fördelar för näringslivet i EU. Det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet utgör inte ett sådant initiativ som omfattas av Refit-programmet om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat.

Avtalet upprättar institutionella ramar som består av ett samarbetsråd, en samarbetskommitté och en parlamentarisk samarbetskommitté (se avdelning VII Institutionella och allmänna bestämmelser samt slutbestämmelser) samt en underkommitté för immateriella rättigheter och öppnar även för möjligheten att inrätta underkommittéer och andra organ för att bistå samarbetsrådet. Avtalet inrättar även en fullgörandemekanism som gör det möjligt att hantera situationer där någon av parterna underlåter att fullgöra de skyldigheter som följer av avtalet.

Detta avtal ska, så snart det träder i kraft, ersätta partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Uzbekistan, å andra sidan, som undertecknades i Bryssel den 21 juni 1996.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet bygger på såväl Republiken Uzbekistans som EU:s ambitioner och behov av att vidareutveckla sina bilaterala förbindelser i samma

anda som i rådets slutsatser av den 17 juni 2019 om EU:s nya strategi för Centralasien. Avtalet kommer att bidra till genomförandet av EU:s nya strategi för Centralasien, som antogs den 15 maj 2019.

Det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet uppdaterar partnerskaps- och samarbetsavtalet från 1999 genom att utvidga tillämpningsområdet till nya samarbetsområden och väsentligt uppgradera de rättsliga ramarna för handeln och de ekonomiska förbindelserna i enlighet med WTO:s bestämmelser och regionala ekonomiska avtal.

När avtalet väl genomförts kommer det att kompletteras av det allmänna preferenssystemet (GSP+) som Republiken Uzbekistan åtnjuter sedan 2021. Systemet erbjuder ytterligare tullförmåner i utbyte mot efterlevnad av 27 centrala konventioner på sådana områden som mänskliga rättigheter, samhällsstyrning, miljö och arbete.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet är fullt förenligt med fördragen och bevarar integriteten och oberoendet i unionens rättsordning. Det främjar unionens värden, mål och intressen och säkerställer konsekvens, effektivitet och kontinuitet i unionens politik och verksamhet.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

- **Materiell rättslig grund**

Enligt fast rättspraxis gäller att om en bedömning visar att det finns två syften med EU:s rättsakter eller att de har två beståndsdelar, och om en av dessa kan identifieras som det huvudsakliga eller avgörande syftet eller beståndsdel, medan den andra endast är av underordnad betydelse, ska rättsakten ha en enda rättslig grund, nämligen den som krävs med hänsyn till det huvudsakliga eller avgörande syftet eller beståndsdel. I undantagsfall gäller däremot att om det är fråga om en åtgärd som har flera syften eller som innehåller flera beståndsdelar, vilka är oskiljaktigt förbundna med varandra, utan att den ena är underordnad den andra, och olika bestämmelser i fördraget därmed är tillämpliga, ska åtgärden grundas på de motsvarande olika rättsliga grunderna (jfr punkterna 42 och 43 i dom av den 10 januari 2006 i mål C-178/03, kommissionen mot parlamentet och rådet, EU:C:2006:4, punkt 34 i dom av den 11 juni 2014 i mål C-377/12, kommissionen mot rådet, EU:C:2014:1903, punkt 44 i dom av den 14 juni 2016 i mål C-263/14, parlamentet mot rådet, EU:C:2016:435 och punkt 40 i dom av den 4 september 2018 i mål C-244/17, kommissionen mot rådet (Kazakstan), ECLI:EU:C:2018:662).

I detta fall har avtalet två huvudsakliga syften och två beståndsdelar som ingår i politiken för utvecklingssamarbetet och den gemensamma handelspolitiken. Den rättsliga grunden för det föreslagna beslutet bör därför vara artiklarna 207 och 209¹ i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

¹ Såsom anges i artikel 3.3 i Europaparlamentet och rådets förordning (EU) 2021/947 av den 9 juni 2021 om inrättande av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen, är Republiken Uzbekistan ett lägre medelinkomstland i den förteckning över mottagare av offentligt utvecklingsbistånd som upprättats av OECD:s biståndskommitté (DAC) år 2020, 2021, 2022 och 2023.

Det noteras att avtalet inte omfattar områden som ingår i medlemsstaternas behörighet, varför det inte krävs att EU:s medlemsstater blir parter i avtalet.

– **Förfarandemässig rättslig grund**

Enligt artikel 218.6 a) i EUF-fördraget ska beslut om ingående av avtal antas efter Europaparlamentets godkännande.

Enligt artikel 218.8 i EUF-fördraget ska rådet besluta med kvalificerad majoritet, utom under de förutsättningar som anges i artikel 218.8 andra stycket i EUF-fördraget, då rådet ska besluta med enhällighet. Eftersom de två huvudinslagen i avtalet är handelspolitik och utvecklingsamarbete bör detta ärende därför avgöras genom omröstning med kvalificerad majoritet.

• **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Avtalet omfattar frågor där EU har exklusiv behörighet, såsom den gemensamma handelspolitiken, och den del som avser EU omfattar även frågor med delad behörighet, exempelvis utvecklingspolitiken. Avtalet stärker den politiska dialogen och samarbetet mellan EU och Republiken Uzbekistan. Därför krävs åtgärder på unionsnivå.

• **Proportionalitetsprincipen**

Avtalet går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de politiska målen att stärka förbindelserna mellan EU och Republiken Uzbekistan i syfte att främja fortsatta demokratiska reformer, rättsstatsprincipen och en hållbar ekonomisk utveckling som verktyg för att öka stabiliteten och säkerheten i Republiken Uzbekistan. Avtalet kräver inte att unionen ändrar sina regler, bestämmelser eller normer på något reglerat område.

3. RESULTAT AV SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

• **Samråd**

Rådet har under alla etapper av förhandlingarna regelbundet informerats och hörts inom ramen för rådets relevanta arbetsgrupper, främst arbetsgruppen för Östeuropa och Centralasien och handelspolitiska kommittén.

Europaparlamentet har regelbundet och utan dröjsmål informerats under förhandlingarnas gång.

Den höga representanten och kommissionen anser att de mål som rådet fastställde i sina förhandlingsdirektiv har uppnåtts och att utkastet till avtal kan läggas fram för ingående.

• **Konsekvensbedömning**

Ingen konsekvensbedömning har gjorts eftersom avtalet huvudsakligen innebär en uppdatering och fördjupning av det befintliga partnerskaps- och samarbetsavtalet utan att införa några materiellt nya samarbetsområden som skulle kunna ha väsentliga ekonomiska, sociala eller miljömässiga konsekvenser. De förväntade effekterna är huvudsakligen politiska – EU syftar till att befästa den politiska utvecklingen i ett partnerland och stärka EU:s politiska kapital. Positiva samhällseffekter i Republiken Uzbekistan kan uppkomma, huvudsakligen med anledning av de planerade bestämmelserna om rättsstatsprincipen, mänskliga rättigheter och säkerhet. En ökning av handeln väntas också till följd av ett bättre

affärsklimat, men utgör ingen risk för specifika branscher hos någondera parten eftersom Uzbekistan och EU inte konkurrerar på samma områden. Utarbetning av en konsekvensbedömning anses inte ge resultat som motiverar de resurser som detta skulle kräva.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om ingående på Europeiska unionens vägnar av det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen, å ena sidan, och Republiken Uzbekistan, å andra sidan

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 207 och 209 jämförda med artikel 218.6 a och artikel 218.7,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets godkännande, och

av följande skäl:

- (1) I enlighet med rådets beslut (EU) [...] undertecknades det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen, å ena sidan, och Republiken Uzbekistan, å andra sidan, den [...], med förbehåll för dess ingående.
- (2) Avtalet utgör ett viktigt steg mot att öka Europeiska unionens politiska och ekonomiska engagemang i Centralasien. Genom att stärka den politiska dialogen och förbättra samarbetet på en rad områden kommer avtalet att kunna ligga till grund för mer verkningsfullt bilaterala förbindelser med Republiken Uzbekistan.
- (3) Avtalet bör godkännas på Europeiska unionens vägnar.
- (4) I enlighet med artikel 218.7 i EUF-fördraget bör kommissionen få bemyndigande att fastställa unionens ställningstagande på de områden där de organ som inrättas genom avtalet fattar beslut som är av teknisk art utan någon bredare politisk handlingsmarginal.
- (5) I enlighet med fördragen ankommer det på kommissionen att säkerställa att den anmälning till Republiken Uzbekistan som avses i artikel 345.1 i avtalet lämnas på unionens vägnar, i syfte att uttrycka unionens samtycke till att bli bunden av avtalet.
- (6) I enlighet med fördragen ankommer det också på kommissionen att säkerställa de anmälningar som föreskrivs i artiklarna 346 och 352 i avtalet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Härmed godkänns på Europeiska unionens vägnar det fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen, å ena sidan, och Republiken Uzbekistan, å andra sidan.

Artikel 2

Vid tillämpningen av artikel 27.2 a led ii) i avtalet ska sådana ändringar i avtalet som avser geografiska beteckningar och som beslutas av samarbetsrådet i dess konstellation för handelsfrågor godkännas av kommissionen för unionens räkning. Om de berörda parterna inte kan nå en överenskommelse efter invändningar som har samband med en geografisk beteckning, ska kommissionen anta en ståndpunkt i enlighet med förfarandet i artikel 57.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012.

Vid tillämpningen av artikel 174 i avtalet ska alla rättelser, ändringar och ställningstaganden från unionens sida under förfarandet godkännas av kommissionen.

Artikel 3

1. En skyddad beteckning enligt avdelning IV, kapitel 7, underavsnitt 4 ”Geografiska beteckningar” i avtalet får användas av alla aktörer som saluför jordbruksprodukter, livsmedel, viner, aromatiserade viner eller spritdrycker som uppfyller kraven i produktspecifikationen för beteckningen.

2. I enlighet med artikel 109 i avtalet ska medlemsstaterna och unionens institutioner säkerställa det skydd som föreskrivs i artiklarna 104–108 i avtalet, också på begäran av en berörd part.

Artikel 4

Detta beslut träder i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*